

Mezinárodní týden darování krevní plazmy: Odebraná plazma je nezbytná pro záchranu životů, Evropa však stále spoléhá na dovoz

10.10.2025 - Komerční sdělení | ČTK

Plazma tvoří přibližně 55 % lidské krve a obsahuje stovky životně důležitých proteinů. Je nenahraditelná při výrobě léků, které mění životy pacientů s imunitními poruchami, hemofilií nebo jinými vzácnými onemocněními. V Evropě se na léky vyrobené z plazmy spoléhá více než 300 000 pacientů.[1] V nadcházející dekádě se očekává, že počet evropských pacientů potřebujících přístup k těmto lékům ještě vzroste. Ochota dárců je proto pro tyto pacienty naprosto klíčová. To je hlavní poselství Mezinárodního týdne darování krevní plazmy (International Plasma Awareness Day - IPAW), který probíhá tento týden od 6. do 10. října a jehož cílem je zvýšit povědomí a informovanost o možnostech a procesu darování plazmy.

„Plazma hraje zásadní roli při složitých nebo komplikujících se operacích, léčbě šoků, těžkých úrazů nebo popálenin. Bez plazmy by mnozí pacienti zůstali bez možnosti léčby, protože plazma se nedá uměle vyrobit. Pro některé pacienty, například s primární imunodeficiencí, jsou terapie založené na plazmě jedinou možností léčby. Je důležité, aby si každý uvědomil, že darování plazmy je stejně důležité jako darování krve a může zachraňovat životy,“ říká **MUDr. Tomáš Kohoutek, vedoucí lékař odběrového centra BioLife.**

BioLife v České republice, součást globální biofarmaceutické společnosti Takeda, zajišťuje plazmu potřebnou pro výrobu životy zachraňujících léků pro stovky tisíc pacientů s různými vážnými a vzácnými onemocněními. Pro některé z nich jsou tato léčiva jedinou možností léčby.

Spotřeba plazmy je vysoká. Pacient s primární imunodeficiencí potřebuje na roční léčbu krevní plazmu přibližně ze 130 darování,[2] člověk s hemofilií až z 1 200 odběrů.[3] Evropští pacienti jsou přitom stále závislí na darované plazmě mimo kontinent, protože Evropa zatím není soběstačná, což může v budoucnu způsobit nedostatek léčiv.

Darovat může většina zdravých lidí, plazma se ve zdravém organismu obnovuje rychle

Darovat může každý ve věku 18–60 let, kdo váží alespoň 50 kg a netrpí vážnými nebo autoimunitními chorobami. Stejně jako u darování krve je na prvním místě bezpečnost a zdraví dárce. Před každým odběrem dárce podstoupí lékařskou prohlídku. *„Tím je zajištěna bezpečnost odběru pro dárce, jeho hladký průběh, a zároveň kvalita a bezpečnost plazmy pro pacienty čekající na léčbu,“* vysvětluje **Kohoutek.**

Plazma se získává od zdravých dospělých procesem zvaným „plazmaferéza“. Při něm přístroj odebírá krev do sterilního jednorázového systému a odděluje červené a bílé krvinky a krevní destičky od plazmy. Červené a bílé krvinky a destičky se vrací zpět do těla dárce, zatímco plazma se ponechá. Tento proces je pro tělo méně náročný, protože samotná plazma se obnoví velice rychle, zpravidla do 48 hodin.

Podle platné legislativy je proto možné darovat plazmu dvakrát měsíčně, zatímco celou krev lze darovat pouze čtyřikrát ročně kvůli delší době regenerace krevních elementů nebo krvinek.

„Pro hladký průběh darování je dobré vyhnout se den předem alkoholu, přijít dostatečně hydratovaný a ne nalačno – ideální je lehké jídlo bohaté na bílkoviny. Po darování se doporučuje doplnit tekutiny a bílkoviny a energii například kávou nebo čokoládou. Celý proces probíhá pod dohledem kvalifikovaného personálu,“ uzavírá Kohoutek.

O společnosti BioLife

Společnost BioLife je celosvětovým lídrem v oblasti odběru krevní plazmy. Spadá pod globální biotechnologickou farmaceutickou společnost Takeda, která má sídlo a kořeny v Japonsku. Ta z krevní plazmy vyrábí unikátní léky, které prodlužují životy stovek tisíců pacientů s vážnými a vzácnými onemocněními. Vysoce kvalitní plazma darovaná v centrech BioLife v Evropě a v USA je zásadním zdrojem pro výrobu těchto léků.

Společnost BioLife dříve v České republice působila pod značkou sanaplasma. Od roku 2006 dokázala napříč celou republikou vybudovat 11 odběrových plazma center a stát se tak jedním z předních odborníků na odběr vysocí kvalitní plazmy u nás. BioLife je hrdým členem Asociace pro léčbu plazmatickými proteiny (PPTA), je dlouhodobým partnerem organizace Hasičovo a pravidelně se účastní velkých sportovních a kulturních akcí, kde edukuje o dárcovství krevní plazmy a jejím přínosu pro léčbu pacientů.

Více informací naleznete na webových stránkách www.biolifeplazma.cz a www.plazmajedar.cz.

[1] Plasma Protein Therapeutics Association (PPTA). *EU Needs More Plasma*.
<https://www.euneedsmoreplasma.com/>. Accessed September 2025.

[2] Plasma Protein Therapeutics Association (PPTA). *Plasma Collection and Manufacturing*.
<https://www.pptaglobal.org/resources/plasma-collection-and-manufacturing>. Accessed February 2024 .

[3] U.S. Department of Health and Human Services (HHS). *Blog. For Some People with Rare Diseases, Plasma Donations Are Life Saving*.
<https://www.hhs.gov/blog/2023/02/28/for-some-people-with-rare-diseases-plasma-donations-are-life-saving.html> . Accessed February 2024.

Zdroj: BioLife

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/mezinarodni-tyden-darovani-krevni-plazmy-odebrana-plazma-je-nezbytna-pro-zachranu-zivotu-evropa-vsak-stale-spoleha-na-dovoz/2732633>